

Počitniški dom ni izhod v sili

Kam na dopust? To vprašanje si letos zastavljamo bolj zaskrbljeno kot lani, predvsem ob pogledu v denarnice in na cene, ki jih objavljajo hoteli. Brezskrben dopust na morju bo za večino krajši ali pa ga sploh ne bo. Je pač tako, da moramo vsi iskati cenejše možnosti. Počitniški domovi organizacij združene dela so vsekakor cenejši. V Nami in Rogu smo se pozanimali, kakšne počitniške zmogljivosti imajo, kakšne so cene ter koliko delavcev želi letovati tam.

V predsezoni premalo, v sezoni preveč zanimanja

V trgovskem podjetju Nama je zadolžen za počitniško dejavnost Vinko Višnikar, ekonom v delovni organizaciji. Povedal je, da ima Nama tri počitniške domove in osem prikolic. Počitniški dom v Novigradu ima 40 ležišč, v Luciji ima tri garsonjere, na Pokljuki pa šest stanovanj v dveh brunaricah. Dve prikolicami so namestili na Rabu, dve na Krku, štiri so postavili v Umagu. Cene so zelo ugodne, čeprav so sprva objavili nekoliko višje, tako da se delavci niso odločali zanje. Ko pa so jih znižali, se je povečalo zanimanje. V počitniškem domu v Novigradu stane celoten penzion za zaposlenega in njihove otroke 300 dinarjev na dan, za zakonca 350, v Luciji in v prikolicah pa nočitev po 80 dinarjev na osebo. Tako bo v njihovih počitniških zmogljivostih v izmenah po deset dni letos letovalo 760 delavcev z družinskimi člani.

Odon Slabe, voznik osebne avtomobila je dejal, da bo letošnji dopust porabil v glavnem za adaptacijo hiše, kamor bo tudi odtekel počitniški denar. Vozi že 25 let in vsako leto je šel z družino na morje, letos pa bo morebiti prebil kakšen dan v prikolicah, ki jo ima njegov prijatelj pri Savudriji. Kot je dejal, bo letošnje poletje bolj malo počitniško in veliko bolj delavno, užitek pa bo večji, saj bo hiša, ki že zahteva nekaj predelave, najlepša nagrada.

Tajnica Zvezdana Košir bo letos že drugič odšla z možem in sinovoma v počitniški dom v Novigrad. Lani so bili vsi zadovoljni. Prejšnja leta so hodili na različne kraje, vendar je takrat to še bilo mogoče, saj ni bilo tako drago. Fant odraščata in so tudi njune zahteve dražje, tako da je to še najbolj sprejemljiva dopustniška možnost. Pa ne le najcenejša, prepričani so, da bo tudi prijetno, kot je bilo lani.

Marija Smodič, prodajalka na oddelku moške konfekcije, bo tudi odpotovala v Novigrad. Z možem in zdaj že s tremi sinovi hodi tja že osem

let in vsi so zelo zadovoljni. Kot je povedala, morajo hoditi na morje predvsem zaradi bolehnih otrok. Tako so se odločili, da bodo nadaljevali dopust v Červarju, v počitniškem domu PTT, kjer je zaposlen njen mož. Kot je povedala, cena ni vplivala na njihovo odločitev.

Prenovljen dom v Savudriji vabi

V Rogu so bolj skromni. Imajo dom v Savudriji s šestdesetimi posteljami. Pred leti je bil dom na slabem glasu, saj je bil nekoliko zanemaren. Sobe niso bile urejene, streha je puščala, pa še kaj bi lahko našteali. Zato so se pred leti odločili, da bodo vsa razpoložljiva sredstva vložili v prenovo tega doma, šele potem pa bodo poskušali razširiti zmogljivosti.

O tem smo se pogovarjali z **Jožetom Neredom**, direktorjem kadrovske-splošnega sektorja, ki ima v Rogu na skrbi tudi družbeni standard. Dejavnost je v celoti tesno povezana z delom sindikalne organizacije. V štirih letih so dom prenovili, uredili okolico, tako da delavci radi hodijo vanj. Zdaj načrtujejo nakup nekaj počitniških prikolic. Vendar to v letošnjem letu še ne bo mogoče. Tudi pri njih imajo težave, ker hočejo vsi v dom med glavno sezono. Letos bo tam preživelo dopust 400 delavcev ali družinskih članov. V Rogu pravijo, da je krog tistih, ki hodijo redno, vseh enajst let v Savudrijo, precejšen in se bistveno ne spreminja, čeprav je res, da v zadnjem času zanimanje raste. Ne le zato, ker je drugje predrago, ampak predvsem zato, ker je dom prijetnejši.

Dom pa služi tudi drugemu namenu. Zadnja tri leta teče akcija sindikata, da nagradijo prizadevne delavce, ki so poleg tega še oboleli, ali pa delovni invalidi, z enim tednom brezplačnega letovanja. To so predvsem starejši delavci. Predlog izdelajo izvršni odbori sindikata. Predvsem pred sezono in po njej ponudijo tudi svojim upokojencem možnost, da uporabljajo ta dom za svoj počitek. Tudi ce-

ne so zelo ugodne. Za zaposlene, upokojence in otroke zaposlenih znaša dnevni penzion le 190 dinarjev, za zaposlenega družinskega člana pa 300 dinarjev.

Albina Unetič, delavka v mehanskem oddelku, je delovni invalid in dela štiri ure na dan. V Rogu je že 25 let, tu pa je bil do upokojitve zaposlen tudi njen mož. Letos je bila že en teden v Savudriji kot nagrajenka omenjene akcije sindikata Roga, vendar pa bo z možem in vnukom odšla še enkrat na morje, v avtokamp Funtana pri Vrsarju. Tam bodo prebili mesec dni, pridružila pa se jim bosta še sin in snaha. Dom v Savudriji pozna v obeh njegovih oblikah – zanemarjeni in prenovljeni, saj sta bila z možem tam že sedemkrat. Kot je povedala, ji je sedaj dosti bolj všeč.

Martin Beber je vodja avtoparka in prevzema, poleg tega pa je tudi predsednik konference osnovnih organizacij sindikata. Tudi on je bil letos na sedemdnevnem brezplačnem letovanju v Savudriji. S seboj je peljal tudi ženo. Bila sta zelo zadovoljna. Družba je bila prijetna, vreme pa niti ne. Zato so se v tem času odločili za takojmenovani »družabni delovni dan«, v katerem so popravili ograjo in uredili okolico. Prejšnja leta je hodil z družino na Rab, zdaj, ko je dom prenovljen pa mu je tako všeč, da bo še večkrat zašel vanj.

Fani Tekavec je kontrolorka v stiskalnici. Letos se bo upokojila. V Rogu je že 30 let. Fani stanuje na Skofljici, z možem imata hišo, nekaj živine in tudi nekaj zemlje. Teden dni je prek sindikata preživela v Savudriji, kjer ji je bilo zelo všeč. Predvsem je pohvalila hrano, za teden dni bosta šla še z možem tja, preostali dopust pa bo porabila tako, da bo po dan ali dva delala na domačiji.

Na koncu pogovora je povedala, da je šla letos že tretjič v Savudrijo za nagrado za svoje delo in da ji to veliko pomeni. S tem so ji dali sodelavci priznanje za vse njeno delo in poleg tega se med njimi tudi bolje počuti, saj ve, da jo spoštujejo. Več pa si v življenju nikoli ni želela. Ali ni to tudi največ, kar človek lahko dobi za požrtvovalno delo?

O tej lepi misli delavke iz Roga bi se lahko zamislili še v marsikateri osnovni organizaciji sindikata, saj veliko domov v predsezoni sameva...

JURIJ POPOV

ŠTUDENTJE USTANOVILI KOMISIJO ZA OBVEŠČANJE O PROBLEMIH PROSTORA

Preden je prepozno

Tivoli je rešen! Oddahnili smo si Ljubljanci, tisti, ki nam ni vseeno, kaj počno z našim mestom. Tivoli, »Predlog prenove«, je ad acta! Oddahnili so si projektanti in urbanistične službe mesta. Kakšno točo očitkov so morali pretrpeti zadnji mesec.

Še pred razstavo se je zamislil uprl Damjan Ovsec s člankom v Delu »Tivoli včeraj, Tivoli danes... in nikdar več?«. Po otvoritvi pa se je vsul pravi plaz. Protestirali so upokojenci, protestirali so študenti. Upri se je etnološko društvo in krajevna skupnost. Dnevnik je natisnil kup člankov, Delo so bralci zasuli s pismi. O tem se je govorilo na Valu 202 in celo naj-medij, televizija, je glodala to kost. Torej ni šlo le za drobno, ki bi jo senzacij lačni srenji vrgli naši vrli žurnalisti, kot jim pogosto očitajo, ampak za pravi upor med Ljubljanci.

Šele 17. junija se je razburjenje umirilo. Mestni in trije občinski komiteji za urbanizem so se namreč odločili: ne, tudi po formalni plati take preureditve in posodobitve ne moremo sprejeti.

Zdaj smo Ljubljanci vsi navdušeni, da nam je uspelo to, kar je že nekaj let podobno boju »brez upa zmage«. Vendar pa bomo še naprej z v usodo vdanim vzdihom hodili skozi nemogoče podhode. Ribnik bo še nekaj časa životal kot Andersenov grdi raček – le da je tu usoda obrnjena, iz lepega laboda se je prelevil v reveža, ki ga nihče ne mara in je vsem odveč. Dokler se naša mladež ne bo bolj navdušila za poklic vrtnarja, ne moremo pričakovati preprog cvetja in negovane travice...

Vendar »dosje Tivoli« po vsem tem ne roma v predale. Odbor za prenovo Tivolija se bo še naprej trudil po svojih močeh, Rast bo s kupčkom nabranega denarja končno začela z obnovo parka. Upamo lahko celo, da bo Tivoli zaščiten kot spomenik oblikovane narave. Pravzaprav pa se je vse šele dobro začelo. Študentje arhitekture, geografije, krajinarstva, umetnostne zgodovine, primerjalne književnosti in prava so sestavili novo komisijo. To, upamo ne bo še ena nebodigatreba komisija, ki ži-

votari le na papirju. Prav dobro vedo, kaj želijo: študente in Ljubljance bi radi obveščali o tem, kaj se novega dogaja v urejanju mesta. Imenujejo se Komisija za informacije o problemih prostora, doma so v 2. nadstropju Kazine, na Univerzitetni konferenci ZSMS, Trg osvoboditve 1. Želijo si, da bi bil to prvi in ne tudi že zadnji njihov članek v Dogovorih. Pisali bodo o tem, kaj se pripravljaja novega, in tudi o tem, kar Ljubljana že ima. Želijo si, da bi tudi Ljubljanci pomagali našim urbanistom. Kako?

Prav ob tivolskem spopadu smo lahko videli, da mnogo hude krvi nastane, ker za načrte prepozno zveemo. Ljudje bi morali svoje mnenje povedati, še preden projektanti sedejo za risalne mize. Temu se strokovno reče, da bi morali prej »izoblikovati izhodišča«. Ko je to opravljeno, lahko urbanistične službe razpišejo natečaj. Potem pa je spet na vrsti javnost, da pove svoje in se odloči za eno izmed inačic. In prav na koncu projektanti ta predlog izrišejo z vsemi detaili kot »izvedbeno dokumentacijo«.

Torej bi morala javnost kar dvakrat povedati, česa si želi. Tu pa bi komisija rada ponudila roko v pomoč – pisali bi o novih načrtih, za katere morda sploh ne veste.

Na seji, ki je reševala problem Tivolija je eden od arhitektov predlagal, da bi v Ljubljani našli prostor za razstave urbanističnih projektov. Nekateri so navdušeni. Kaj pa vi?

PREDLOG ZA SPREMEMBO ZAZIDALNEGA NAČRTA »PLINARNE«

»Prometna glava« vrača načrte v ponovno presojo

Pobudo občinske samoupravne stanovanjske skupnosti za spremembo zazidalnega načrta, za zazidalni otok CO 1-21, t. j. na območju Plinarne, in njena utemeljitev sta na nedavni seji izvršnega sveta skupščine občine Ljubljana Center naleteli na povsem drugačno oceno, kot pa je najbrž pričakoval predlagatelj.

Člani sveta so namreč sprejeli oceno komiteja za urbanizem, komunalne in gradbene zadeve, da prinaša predlagana urbanistična ureditev tolikšne spremembe, da ni več mogoče govoriti le o manjših odmikih v zasnovi zazidalnega načrta. Predlog stanovanjske skupnosti so zato zavrnil.

In v čem je jedro razhajanj? Stanovanjska skupnost je na pobudo za

spremembo zazidalnega načrta oblikovala na podlagi internega natečaja za omenjeno lokacijo, pri katerem so se udeleženci zavzeli, da parkirnih prostorov ne bi gradili v samostojnem objektu (šest nadstropij) in predlagali samo gradnjo dveh podzemnih parkirnih etaž. Predlagatelj meni, da to ne prinaša večjih odmkov od zazidalnega načrta oziroma da je posledica spremembe pravzaprav le »drobitev« zazidalnega načrta

na dve etapi, ob tem pa priznava, da ni mogoče graditi parkirne hiše ločeno od stanovanjskega dela, kajti oba dela tvorita fizično celoto; v južnem delu objekta naj bi bila stanovanja, v severnem pa parkirni prostori.

Člani izvršnega sveta in komiteja za urbanizem, komunalno in gradbene zadeve so ob tem menili, da predlagane spremembe že presejajo njihove pristojnosti. Terjajo postopek, kakršen je predviden za sprejemanje samega zazidalnega načrta. Zlasti še, ker so v pripravljalnem postopku tudi nekatere novosti, ki zadevajo zazidalne načrte tudi za sosedne zazidalne otoke. Novosti zadevajo predvsem ureditev ljubljanske »promet-

ne glave«, ki zavzema širše območje železniške postaje in sega tudi v severni del omenjenega zazidalnega otoka. Te novosti pa lahko pomembno vplivajo na pogoje za urbaniziranje tega zazidalnega otoka. Zelo pomembno bi bilo seveda uskladiti in počasi razgrniti dokumente, kar bi bilo treba pripraviti že do septembra.

Naglica je razumljiva, kajti od trajanja usklajevalnega postopka je odvisen tudi začetek gradnje stanovanj.

To vprašanje pa seveda vse bolj muči občane, ki bi se radi čimprej vselili v nova stanovanja na zazidalnem otoku.

J.K.